

Szövegek címe: Brehm: Az állatok világa

Forrás: <http://www.mehok.uni-miskolc.hu/dvr/main/main.html>

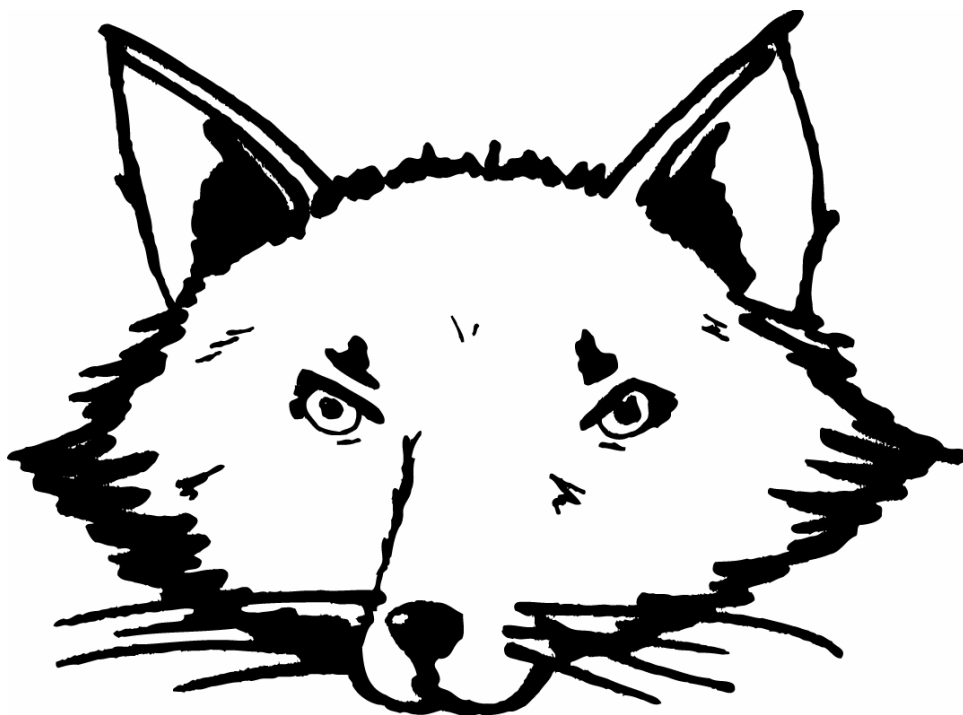
Kép forrása: adatbázis, szabadon használható fotó.

Szövegtípus: magyarázó szöveg

Szöveg olvashatósága: könnyű

Kérdések nehézsége: könnyű, közepes, nehéz

Javasolt felhasználás: 5–6. évfolyam.

Brehm: Az állatok világa – A róka

Alig van még egy állat, melynek olyan híre lenne, mint a róka komának a ravaszság, agyafúrtság, alattomoság, szemtelenség. Róla szól számos közmondás, mesék főszereplője és költemények dicsőítik. Noha a mesék állathőse és az állatvilág igazi rókája között nagy különbség van – mert az irodalom szertelenül túlozza a rókatermészetet – mégis bizonyos, hogy e nagy érdeklődés középpontjában álló állatnak tehetséges teremtésnek kell lennie.

Annyira érti a mesterségét, hogy aligha múlja felül valamelyik ragadozó a vadászat és a veszedelmek kikerülésének tudományában. Mintha mindent elérhetne valami módon ravaszsággal és alattomosággal, a leggyorsabb és legerősebb vadat is megveri, s a legügyesebb állat sem elég gyors és elég ügyes ahhoz, hogy egérutat nyerjen előle. A veszedelmet megérzi, de nem fél tőle. A hálók, csapdák, hurkok és vadászfegyverek útvesztőiből is talál szabadulást.

1. Miért szerepel annyi mesében és közmondásban a róka?

.....
.....

1-es kód: például:

- A tulajdonságai miatt.
- Azért, mert agyafűrt.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A tanuló válaszában utal a következő szövegrészre: „Alig van még egy állat, melynek olyan híre lenne, mint a róka komának a ravaszság, agyafúrtság, alattomoság, szemtelenség.”

Nehézség: könnyű.

2. Mit ír az olvasmány a rókáról? Karikázással jelöld véleményed!

A róka gyorsabb minden állatnál, amit üldözőbe vesz.	IGAZ/HAMIS
A róka sokkal szemtelenebb, mint azt írják róla.	IGAZ/HAMIS
A róka ügyesen kerül ki minden csapdát.	IGAZ/HAMIS
Az irodalom eltúlozza a róka vonásait.	IGAZ/HAMIS

1-es kód: HAMIS, HAMIS, IGAZ, IGAZ

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés, mérlegelés. A tanuló mérlegeli a szövegben olvasottakat, megjelöli a megfelelő opciókat.

Nehézség: közepesen nehéz.

3. Miért győz mindig a róka? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: Azért, mert erősebb minden állatnál.
- B: Azért, mert gyorsabb minden állatnál.
- C: Azért, mert nem fél semmitől.
- D: Azért, mert ravaszabb minden állatnál.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 2. bekezdésben olvasható részlet felismerése: „Mintha mindent elérhetne valami módon ravaszsággal és alattomosággal”.

Nehézség: közepesen nehéz.

4. Mi a különbség az első és a második bekezdés tartalma között?

.....
.....

2-es kód: teljes válasz, például:

- Az elsőben a mesebeli rókaról olvasunk, a másodikban pedig az erdőben élőről.
- Az egyik a mesebeli rókát mutatja be, a másik a valódit.
- Semmi, mindkettőben azt írják, hogy alattomos és ravasz a róka. (Helyes elemet emel ki.)

1-es kód: részleges válasz, például:

- Az elsőben a mesék rókája van.
- Csak a másodikban kergetőzik a róka. (Helyes tartalmi elemre utal.)

6-os kód: tipikus rossz válasz, például:

- Semmi, mindkettőben a rókaról olvashatunk. (Túl kevés, semmitmondó válasz.)

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: lényegkiemelés. A tanuló megtalálja a bekezdések tartalmi különbségeket. A teljes válasz esetében a diák mindkét bekezdés tartalmáról nyilatkozik, részleges válasz esetében csak az egyikéről.

Nehézség: könnyű.